ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsak, ki mu priporočate "Glas Naroda" ali za pridobite za naročnika, Vam bo hvaležen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu in zanimivemu delu. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO, da pravočasno obnove naročnino. S tem nam boste mnogo prihranili pri opominih. — Ako še niste naročnik, pošljite en dolar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242 — Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. — ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 278. — Štev. 278. — NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 1, 1938—ČETRTEK, 1. DECEMBRA, 1938 — Volume XLVI. — Letnik XLVI.

ROOSEVELT ČAKA NOVIH RAZVOJEV V NEMČIJI

IZ LONDONA BO DOSPEL V AMERIKO POSLANIK KENNEDY, KATERI BO POROČAL O BODOČI USODI ŽIDOV

Od političnega razvoja so odvisni odnošaji Amerike do Nemčije. — Poslanik Wilson bo ostal v Washington, dokler se ne izpremeni nacijska politika. Predsednik se bo še dalje posvetoval s poslaniki.

WARM SPRINGS, Ga., 30. novembra. — Predsednik Roosevelt je včeraj objavil, da je popolna obnovitev diplomatskega zastopstva Združenih držav v Nemčiji odvisna od bodočega razvoja dogodkov v Nemčiji in postopanja nacijske vlade z narodnostnimi in verskimi manjšinami ter od odgovora nemške vlade na ameriško zahtevo glede trgovine.

Po prvem razgovoru s poslanikom Hugh Wilsonom in poslanikom Williamom Philipsom je predsednik Roosevelt na časnikarski konferenci s svojim poročilom napravil utis, kot da se mu nikakor ne mudi, da bi poslanika Wilsona kaj kmalu zopet poslal v Berlin, da se za sedaj poslanik še ne bo vrnil in da je čas njegovega odhoda odvisen od bodoče nemške politike.

Na vprašanje, kdaj bo poslanik Wilson zopet odšel na svoje mesto v Berlin, je predsednik samo odgovoril, da ga za sedaj še ne misli poslati. Iz predsednikovih besed so časnikarski poročevalci posneli, da bo Wilson ostal v Washingtonu, dokler v Nemčiji ne pride do kake izpremembe v politiki glede narodostnih in verskih manjšin.

O vsebini razgovorov s Hugh Wilsonom, ki je poslanik v Berlinu in z Williamom Philipsom, poslanikom v Rimu, predsednik časnikarjem ni hotel ničesar izdati. Izognil se je vsakemu tozadevnemu vprašanju.

Ko so ga pa časnikarji le preveč obsipali z vprašanji, je predsednik rekel, da ne more napisati cele povesti o svojem razgovoru s poslanikoma in da tega tudi poročevalci ne bi mogli storiti, če bi tudi bili navzoči pri razgovoru. Rekel je, da so na konferenci govorili o splošnih zadevah v Nemčiji in Italiji ter slednjič rekel, da je bil o marsičem že prej poučen, kar sta mu poslanika povedala.

Predsednik je tudi rekel, da bo nadaljeval svoje razgovore s poslanikoma prihodnji teden, ko se bo vrnil v Washington. Kot je rekel predsednik, se poslanik Philips ne bo vrnil v Rim pred 10. decembrom.

Glede poročil, da se bo v kratkem vrnil v Washington tudi Joseph P. Kennedy, poslanik v Londonu, je predsednik Roosevelt rekel, da je to le običajni poslanikov obisk, za katerega je sam prosil. Toda po splošnem mnenju, bo Kennedy s predsednikom razpravljal o preselitvi v Nemčiji in Italiji preganjanih Židov.

Na vprašanje, koga bo imenoval za poslanika v Moskvi, je predsednik Roosevelt rekel, da ameriško poslaništvo dobro posluje, da pa o novem poslaniku še ni razmišljeval. Smejal pa se je, ko mu je nek časnikarski poročevalec svetoval, da imenuje na to mesto kongresnika Martina Diesa, češ, da bo bližje "rdečih". Predsednik pa je poročevalcu odgovoril, da je v veliki zmoti, ako misli, da bo Diesa imenoval za poslanika v Moskvi.

Predsednik se je z avtomobilom pripeljal pred glavni stan časnikarskih poročevalcev ter je ž njimi imel konferenco, sedeč v avtomobilu. Eno uro pozneje pa se je predsednik odpeljal na svoj dom na Pine Mountain.

WASHINGTON, D. C., 30. novembra. — Poslanik v Berlinu Hugh Wilson se je včeraj vrnil v Washington s konference s predsednikom Rooseveltom v Warm Springs, Ga., ter je takoj nastopil svoje mesto kot posebni svetovalec glede nemško-ameriških odnošajev v državnem departmentu.

Poslujoči državni tajnik Sumner Welles je na časnikarski konferenci rekel, da je bil poslanik Wilson začasno dodeljen državnemu departmentu.

Državni department pa zatrjuje, da bo Wilson obdržal svoj naslov kot poslanik.

Francoska vlada zlomila stavko

EMIL HAČA PREDSEDNIK ČEHOSLOVAŠKE

Novi predsednik je načeloval najvišjemu sodišču. — Ministrski predsednik Syrovy bo odstopil s svojim kabinetom.

PRAGA, Čehoslovaška, 30. nov. — Dr. Emil Hača, predsednik čehoslovaškega najvišjega sodišča, je bil izvoljen za prvega predsednika "Druge čehoslovaške republike." Izvolila ga je narodna skupščina z 272 glasovi. Proti njemu je bilo oddanih 39 glasov.

Prvi predsednik čehoslovaške države je bil Tomaž G. Masaryk, drugi pa Edvard Beneš, ki je sedaj v Angliji ter se bo podal v Združene države, kjer bo predaval na raznih univerzah.

Sedanji ministrski predsednik Jan Syrovy bo takoj odstopil in ž njim vred vsi njegovi ministri.

Včeraj so se vršila dolga posvetovanja med češkimi- slovaškimi in rusinskimi (ukrajinskimi) voditelji.

V novem kabinetu ne bo nobenega zastopnika te ali one politične stranke in nobenega vojaka. Sedem ministrov bodo imeli Čehi, pet Slovaki, tri pa Rusini.

Hača je bil v avstrijski službi, ko je bila pa pred dvajsetimi leti ustanovljena Čehoslovaška, je postal njen najodličnejši pravni svetovalec. Rojen je bil leta 1872 ter je študiral na praškem vseučilišču. Leta 1898 je vstopil v avstrijsko službo.

HITLERJEVA PRIJATELJICA NI PRILJUBLJENA

HOLLYWOOD, Cal., 29. nov. — Sem je dospela nemška filmska igralka Leni Risenstahl, nekateri govore, da je intimna prijateljica nemškega kanclerja Adolfa Hitlerja. Ona to odločno zanikuje, češ, da je videla Hitlerja samo dvakrat ali trikrat, pa še takrat v večji družbi.

Tukajšnja filmska kolonija je igralko zelo hladno sprejela. Nikamor je ne vabijo, in nihče ji ni posebno naklonjen. Filmske družbe se sploh ne zmenijo za ponudbe njenih agentov.

Ž njo je približno isto tako kot je bilo z Mussolinijevim sinom Brunom, ki je lani obiskal Hoolywood v namenu, da bi se začel vdejstvovati v filmski industriji. Če je prišel v kakšno znano restavracijo, so navzoči filmski igralci vstali in demonstrativno zapustili prostor.

Bruno se je vrnil v Italijo, ne da bi kaj dosegel v Ameriki.

NEMIRI V PALESTINI

Angleški vojaki so aretirali mnogo arabskih teroristov. — Napadi na židovske vasi se vrše običajno ponoči.

JERUZALEM, Palestina, 30. novembra. — V vročih bojih blizu vasi Um Azzinatt, na južnem pobočju Karmelske gore, južno od Hajfe, je bilo ubitih 43 Arabcev in dva angleška vojaka. Šest drugih angleških vojakov je bilo ranjenih, med njimi trije resno.

Angleški vojaki so z nasajenimi bajoneti obkolili Arabce, ki so se zastonj z golimi sabljami skušali prebiti v svobodo.

Angleški vojaki so nato natančno preiskali celo okolico in so zaplenili velike zaloge orožja in municije. Vojaki pa tudi po celi Palestini preiskujejo arabska mesta in vasi. Zaprli so mnogo arabskih teroristov ter zaplenili mnogo orožja.

Četudi je dežela mirnejša, kot pa je bila zadnjih šest mesecev, vendar se vsak dan pojavljajo na raznih krajih arabski teroristi. Še vedno napadajo židovske vasi in naselbine, največ ponoči, toda so tako dobro zavarovane, da so napadalci navadno odbiti, ne da bi naseljencem prizadeli kako posebno škodo.

Arabski terorist pa napadajo celo svoje lastne rojake, ako se jim nočejo pridružiti v njihovem terorističnem delovanju. Od njih izsiljujejo denar in živež, kdor se upira, je kratkomalo ustreljen.

DE KANYA JE ODSTOPIL

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 29. novembra. — Koloman de Kanya je odstopil kot vnanji minister in sicer zaradi slabega zdravja. Ministrski predsednik Bela Imredy je začasno prevzel njegovo mesto.

De Konjev naslednik bo najbrže grof Karol Csaky, ali pa dr. Laszlo de Bardossy. Oba sta bila izvežbana v de Kanyevi diplomatski šoli.

FRANCIJA PRIZNALA ABESINIJO

Lebrun je sprejel novega italijanskega poslanika. Mussolini je imel razgovor s francoskim poslanikom.

PARIZ, Francija, 30. nov.— Novi italijanski poslanik v Parizu Rafaele Guariglia je predsedniku Alebrtu Lebrunu vročil svoje poverilne listine v imenu "Njegovega veličanstva italijanskega kralja in abesinskega cesarja." Lebrun je ponovil ta naslov, ko je sprejel listine.

Ta dogodek pomeni konec dolge dobe, tekom katere ste bili Francija in Italija zastopani po svojih "poslaniških upraviteljih," odkar je prišlo med obema državama do napetih diplomatskih odnošajev vsled Liginih sankcij proti Italiji. Francoska vlada pa je za svojega poslanika v Rimu imenovala Andre Francois-Ponceta.

RIM, Italija, 30. nov. — Ministrski predsednik Benito Mussolini je sprejel novega francoskega poslanika Andre Francois-Ponceta ob prisotnosti vnanjega ministra grofa Galeazzo Ciana v palači Venezia.

Ta sestanek, ki je bil pripravljen samo v namenu, da se novi poslanik predstavi predsedniku vlade, pa je zavzel veliko politično važnost, kajti razgovor je trajal 35 minut in vsi trije državniki so razpravljali o tem, kako bi bilo mogoče rešiti francosko-italijanski problem.

Kolikor je mogoče presoditi, francosko-italijanski spor še ne bo tako naglo poravnan. — Obe stranki priznavate, da sta položaj v Franciji in stališče Daladierovega kabineta v takem položaju, da ni mogoče upati, da bi se mogla kaj kmalu pričeti pogajanja med Italijo in Francijo.

Obe vladi pa boste v ozkem stiku in boste preiskovali odnošaje, toda prava pogajanja se ne bodo še takoj pričela, dokler ne prideta v Rim angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain in vnanji minister lord Halifax.

NEMŠKI ŽIDJE NE BODO SMELI NA ULICE

BERLIN, Nemčija, 29. nov. — V soboto bodo praznovali v Nemčiji "Dan nemške solidarnosti". Pri tej priliki se ne bo smel pojaviti na ulici noben Žid. Propagandno ministrstvo jih je opozorilo, da store najbolje, če ostanejo doma. V tem opozorilu je pa vsebovana pretnja.

"Židje nimajo nobenega opravka z nemško solidarnostjo," pravi glasilo propagandnega ministra Goebbelsa.

DELAVSKA KONFEDERACIJA JE DOŽIVELA STRAHOVIT PORAZ

PARIZ, Francija, 30. novembra. — Francoska vlada je zlomila generalni štrajk, ki ga je proglasila Francoska delavska konfederacija. Konfederacija ima baje pol milijona članov.

Pozivu se je odzvalo veliko število delavcev, ki so se pa, videč, da ima vlada premoč, vrnili na delo. Vsi busi in vlaki vozijo točno. Dovoz živil je reden. Predmestje mesta Pariza, kjer je največ tovarn, se imenuje "rdeči pas". Davi so bile skoro vse tovarne zaprte, toda dopoldne so že začele obratovati. V Lille in Toulouse so se završili vroči boji med policijo in štrajkarji. V Lille je bilo ranjenih večje število policistov. Več sto oseb je bilo aretiranih.

V Toulouse je nad dva tisoč moških in žensk pelo Internacionalo in navalilo na policijo, ki je skušala odpreti neko department tovarno. V Lysonu so se delavci vlegli na železni tračnice, hoteč s tem preprečiti prihod vlakov, toda policisti so demonstrante pravočasno odstranili.

Izjalovljenje štrajka je bila direktna posledica drastičnih odredb, ki jih je uveljavil ministrski predsednik Daladier, ki je zapovedal delavcem, da morajo pod vojaškim nadzorstvom vršiti najpotrebnejša in najnujnejša dela.

Sarraut, ki je minister za notranje zadeve, je rekel, da je bilo v Franciji aretiranih vsega skupaj 495 oseb. — Sedaj je vse v redu in v najlepšem teku, — je rekel Sarraut. — Javna služba uzorno posluje. Nekaj zastoja je le v industriji jekla. Pozivu na štrajk se je odzvalo največ delavcev zaposlenih v tovarnah za čevlje v Limoges.

Po zatrdilu vlade je bil štrajk največje izjalovljenje v zgodovini. Delavska konfederacija ni izdala nobenega poročila. Štrajk je bil proglašen v protest proti strogim vladinim postavam, ki so bile zato izdane, da se Francija v vojaškem oziru najbolje pripravi. Stavka je bila proglašena opolnoči, toda v zgodnjih jutranjih urah je bilo že vsega konec.

Vse železniške postaje so bile zastražene. Med civilno gardo so bili kolonijalni vojaki, ki so znani po svoji surovosti in brezobzirnosti.

Najbolj prizadeto je bilo časopisje. V Parizu izhaja dvajset dnevnikov, davi je pa izšel samo eden.

Vlada je odločno zanikala govorice, da je dospel v Pariz Jurij Dimitrov, generalni tajnik komunistične internacijonale, ter da mu je bilo poverjeno vodstvo stavke.

Socijalistična skupina poslanske zbornice je pozvala zastopnike vseh strank, naj se sestanejo v petek dopoldne k važnemu posvetovanju. Poslanci bodo protestirali proti Daladierovi politiki. Socijalistični poslanci bodo zahtevali resignacijo ministrskega predsednika.

Ko je Delavska federacija zapretila s štrajkom, je Daladier brez ovinkov izjavil, da ga bo zlomil in da se bo pri tem poslužil vseh sredstev, ki so mu na razpolago.

Večina aktivne armade je bila zbrana v barakah, več tisoč vojakov je bilo pa poslanih v manjša industrijalna mesta v pomoč krajevni policiji.

MADRIDU PRIMANJKUJE ŽIVEŽA

HENDAYE, Francija, 30. novembra. — General Jose Miaja, civilni in vojaški voditelj cele republikanske Španske, razun Katalonije, je preskrbel vse potrebno, da bo Madrid, ki je oblegan že dve leti imel čez zimo dovolj živeža. Neko poročilo iz Valencije pravi, da se je general Miaja vrnil v Madrid iz Valencije, kjer se je z vlado posvetoval glede prehrane Madrida.

Fašistične in republikanske armade se pripravljajo na tretje prezimovanje.

KITAJCI ŽMAGUJEJO

ŠANGHAJ, Kitajska, 30. novembra. — Kitajci poročajo o novih vojaških uspehih severno in južno od Hankova, ki je padel 26. oktobra in je veliko pristanišče ob Jangceu.

V svoji ofenzivi ob Kanton-Hankov železnici so Kitajci dospeli 7 milj do Jočova. Japonmi prodirajo od Jočova v južni smeri proti Čangši, glavnemu mestu province Hunan.

Kitajci tudi poročajo, da so zavzeli Lošan in Kvangšan, okoli 120 milj severno od Hankova, kjer so se morali Japonci umakniti do Sinjanga ob Peipin-Hankov železnici.

Tudi Jencing, severno od Rumene reke v severnem delu province Honan, so Kitajci zopet zavzeli.

V južni Kitajski so Japonci izgubili Cungfa, okoli 30 milj severovzhodno od Kantona in v teku so vroči boji blizu Samšuja, zapadno od Kantona.

LEPA ZAPUŠČINA

PHILADELPHIA, Pa., 30. nov. — Tukajšnji odvetnik Albert B. Weimer je zapustil svoji tajnici Juliji V. Ward $20,000. Bila je dvainštirideset let v njegovi službi.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sakaš, President J. Lupša, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado	$3.00	Za New York za celo leto	$7.00
Za pol leta	$3.50	Za pol leta	$3.50
Za četrt leta	$1.50	Za inozemstvo za celo leto	$7.00
		Za pol leta	$3.50

Subscription Yearly $6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2—1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

NOVA POT ANGLIJE

Angleška javnost novih potov ni takoj sprejela. Po stoletnih izročilih si je prilastila pravico, da samostojno presojo življenjske potrebe imperija in odloča o usodi svoje domovine.

Tako se je zgodilo tudi s Chamberlainom, ki je potrebo zunanjepolitične presmeritve sam za sebe morda dobro razumel, a je zaradi okornosti v izražanju ni znal dovolj jasno izpovedati.

Toda Anglež ima za take primere posebne ustanove, ki se jim zaupa.

Tako ima za presojo zunanjepolitičnih potreb poseben najvišji zavod učenjakov, ki ga imenuje "Royal Institute of International Affairs" (Kraljevski zavod za zunanjepolitične zadeve) in katerega dolžnost je, da daleč proč in iznad strankarskopolitičnih gledanj v tišini znanstvenega okolja nepristransko pregleda položaje in zanje nalik zdravniški kliniki nasvetuje neobhodno potrebna zdravila.

Kraljevski zavod se je torej pečal tudi z vprašanjem, kakšen je trenutni položaj angleškega imperija in kakšna naj bodo zunanjepolitična sredstva Anglije, da si ohrani nemoteno življenje in veljavo.

Veliko število strokovnjakov je tamkaj izreklo svoje mnenje. Ko so na koncu napravili posnetek izraženih mnenj, so ugotovili, da so se vsi enoglasno izrazili, da Anglija doslej ne bo mogla več uveljaviti "Pax Britannica" (angleški mir) na isti način, kot je to delala od l. 1688 dalje pa do najnovejših časov da bi namreč iz lastnih moči ohranila mir na suhem in na morju.

To da danes ni mogoče, ker so na morjih zrasle nove izvenevropske pomorske velesile, v Evropi pa je izginilo vsako ravnotežje med velikimi državami.

Drugo, v čemer so se vsi strokovnjaki kraljevskega zavoda strinjali, je bila ugotovitev, da je prepozno, da bi se Anglija šla danes zaradi Evrope skrivat za hrbet skupne varnosti, ampak da bo pač morala opustiti dosedanje svoje načelo o ohranitvi ravnotežja med evropskimi velesilami ter se posvetiti cilju, da ohrani vsaj svetovno ravnotežje med svetovnimi imperiji.

Tretje, v čemer so vsi soglašali, pa je bilo spoznanje, da je imel sir Eyre Crewe prav, ko je že leta 1908 v svojem poročilu kralju Juriju V. zapisal, "da morata zunanja politika in vojaška pripravljenost hoditi z roko v roki."

Božične pošiljatve

Svoje in prijatelje v domovini najbolj razveselite če jim pošljete denarno darilo.

Pošljite božična darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem potniškega oddelka "Glasa Naroda."

Denarne pošiljatve v Jugoslavijo izvršujemo točno in poceni.

Slovenic Publishing Co.
:: :: Travel Bureau :: ::
216 West 18th Street New York, N. Y.

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Dobri časi v Ameriki.

Kolikokrat sem že pisal o depresiji in krizi, da bi moral biti že sit tega. Ne samo jaz, ampak tudi tisti, ki to čitajo. Zakaj v deseto leto gredo že žalostni in revni časi — to je tako dolgo, da bi se morali že vsi skupaj privaditi temu. Vsaj pravijo, da se človek privadi vsemu — tudi slabemu.

Ali je to res? Če grem jaz danes v kako revno vas našega starega kraja, pa vidim slabo oblečene, mršave ljudi, umazane in napol oblečene otroke, pa bom najbrž pisal o tem tako: veliko pomanjkanje, trpljenje, lakota in nesanitarne razmere. Vse to je res — ampak kaj zato? Jaz sem sam bil otrok v vasi in manjkalo nam je vsega. Če je v tistih časih kdo nas opazoval, ni mogel zapisati drugega, kakor bi zapisal jaz in ti, če bi kaj takega videla.

Bili smo raztrgani, umazani, lačni v nesanitarnih razmerah, nezadostno oblečeni v mrzlem vremenu — izkratka: vse je bilo z nami, kar se človeku vidi slabo.

Ali smo mi vedeli za to? Jaz se ne spominjam tega. Če so bile noge bose, umazane, hlače raztrgane in želodec prazen — nismo skoro vedeli za to. To se nam je zdelo tako nekaj naravnega, kakor pes na vasi ali vrabec v žitu.

Zato pravim, da se človek privadi vsega in privadili smo se tudi krize. To zapažam tudi od drugih ljudi. Nedavno sem čital dpis v nekem listu, kjer je bil pisan: kriza je še vedno z nami, kakor je bila, ampak smo se je že privadili. Pa gre življenje kar naprej, kakor da je ni nikjer.

V ti krizi nam tudi spomini na prosperiteto vedno bolj bledé. Smo že skoro pozabili, kako je bilo tedaj, ko se človeka skoro z zanjko lovili po cestah in mu ponujali take plače, da si se skoro vstrašil. Treba je bilo delati ne samo redno, po osem ur, ampak čezurno delo in pa ob sobotah in nedeljah.

Nikoli ne bom pozabil tistih časov, če zastran drugega ne, že zastran nekdanje mesečne revije — Čas. Ko sem namreč pisaril, naj ljudje vendar pošljejo tistih par dolarjev, ker vem, da izlahka zmorejo, pa so mi odgovarjali:

"Ustavite list. Moramo tako delati, da ne utegnemo brati. Kar nam ostaja prostega časa, moramo pa malo piti, in pozabavati se."

Kolikokrat se spomnim na tista pisma, zajedno pa na usodo duševnih delavcev in njihovih produktov. Da so si morali izbrati baš nekaj najslabšega na svetu. Če so časi dobri — ljudje ne utegnejo brati. Zato ne naroče. Če so slabi, bi sicer radi brali, nimajo pa plačati s čim. In tisti, ki je tepen, je zmiraj — naš list.

No, zadnjih deset let je bilo pač dovolj časa v naši Ameriki, da smo lahko prebrali vse, in še zdehali, da je premalo. Danes, ko mislimo, da bo primeroma tako ostalo na vse večne čase, pa prihaja nekaj na obzorje, ki nam kaže, da se res dobri časi iznova vračajo. Ne po zaslugi tistega možganskega trusta, ki se zbira okoli predsednika, ne zastran idej in načrtov zastran predsednika samega.

Ali so jih oziroma jih bodo prinesli industrijalci in kapitalisti? Kaj še. Ti so najbolj zabit del v naših državah. Tem ni do drugega, kakor da kolikor mogoče kmalu pobero, kar dobrega je med ljudstvom, potem se pa umaknejo — poleti v goste lesove severa, pozimi v Florido in evropsko rivijero, koder se valjajo in — žro. Čemu bi se oni brigali za tiste, ki nimajo — čemu?

Ali je rešitev prišla od kakih profesorjev ali iz kakih šol? Tudi tega ne. Imamo sicer vse mogoče sorte ekonome, ki računajo in študirajo, kako bi moralo biti. Ampak zastran njih ni nič drugače. Včasih napravijo celo škodo, kakor je bilo tedaj, ko je vlada klala prašiče in jih metalo, da so razpadali, medtem ko je bilo milijone ljudi lačnih. Ko je vlada omejevala bombaž in druge poljske pridelke, da bi tobože s tem dvignila cene na trgu. Komu pa? Revežu — ki je bil že itak brez dela in denarja. Bogatina s tem ne moreš kaznovati, ker ima dovolj. On ne gleda, koliko velja, samo da je.

Torej nikdo v naših državah ni povzročil prevrata, da se iz krize iznova vračajo dobri časi. Trije iz zunanjega sveta so, ki nam prinašajo te darove in ti so: Hitler, Mussolini in Japonska.

Ali je Mussolini koga vprašal, ko je šel nad Abesinijo? Kar je šel in — basta. Danes jih ima. Vlada za vlado ceplja in mu priznava to, kar je vzel drugim. Kaj Nemčija? Hotela je imeti Avstrijo in dobila jo je. Hitler je dosegel vse, kar je hotel. Nazadnje je pobral od Čehoslovaške kar je bilo zanj. In Japonska? Samo krade. Od Koreje, Mančukuo od današnjega kitajskega ropa krade in tepta vse: pravice, pogodbe in tradicijo.

To je pa glavno. Bili so časi, ko je med državami vladal in veljal nekak dogovor, ko so bili nekaki zakoni pravice in civilizacije. Vsaka država se je morala držati tega, kr je bilo dogovorjeno in določeno. Niti na misel ni prišlo nikomur, da so vse take pogodbe in določbe: krpa papirja, kakor se je izjavila nekdanja kajzerjeva Nemčija v začetku svetovne vojne, ko je prelomila obljube in prekoračila belgijsko mejo.

Ko se je svetovna vojna zaključila, smo mislili, da bo svet iznova začel živeti, kakor je živel nekdaj. To se pravi: že dosti več smo mislili. Zakaj imeli smo Ligo narodov, ki je bila za to, da bodo države držale medsebojne pogodbe.

Toda prišlo je drugače. Japonci so delali na daljnem vzhodu, kakor se jim je zdelo. Napadali, kradli in morili so na debelo, kakor delajo to še danes. Poldrugo leto trajajoča vojna na Kitajskem ni namreč še do danes proglašena za — vojsko, kakor ni bila abesinska niti ona, ko je Hitler jemal Avstrijo in kasneje Čehoslovaško.

Pogodbe, določbe, mednarodno in meddržavno pravo? Hitler je slovesno izjavil, da drži le tisto, kar se njemu zdi prav. Kadar pa misli, da je boljše drugače — kar vdari, pa naj pade, kakor hoče.

No in po tem receptu se godi danes v Nemčiji, Italiji in Japonski. Če pomislimo, da je vse to šele začetek, potem presodimo lahko, v katero smer pojde in kako se bo končalo. Čim močnejše bodo fašistične države, toliko delj bodo posegale. In — Amerika ni več tako daleč kakor je bila nekdaj.

No, zdaj pridemo pa do tistega, kar pomenja začetek dobrih časov v Ameriki. Ker ne drži nobena pogodba, noben zakon, nobena tradicija in nobeno pravilo, nam ne kaže drugega kakor pristati na prinsip: koder je sila in moč, tam je pravica. S tem principom delajo Nemčija, Italija in Japonska — podjarmljajo vedno več sveta in kar je bilo nekdaj daleč, to je danes že čisto blizu.

Vse blizu so fašistične države že pobrale, zdaj računajo s tem, kar je dobro, četudi je — daleč.

Veste, Amerika je kaj dobra in zato je že davno v načrtih, da se kako pride do njenega bogastva. Že misel sama — Amerika — je tako nekaj vabljivega, da se ližejo fašisti, kakor kužek, če mu pokažeš dobro kost. Doli po srednji in južni Ameriki delajo že par let. Časopisje, radio, agenture — vse dela, da si ugladijo pot do nas, v severni Ameriki.

Zdaj pa če mi vemo, da nas ne varuje nobena pogodba, noben zakon in nobena mednarodna tradicija, da fašizem ne pozna drugega, kakor samega sebe in svoje koristi, potem vemo, da bo treba nastopiti enako z enakim. To se pravi: fašizmu z orožjem v roki se bo treba upreti z enakim ali boljšim orožjem in z ničemur drugim ne.

Da je prišlo tako daleč po svetovni vojni, je v nemali meri kriva naša Amerika. Pokojni veliki predsednik Wilson je dal svoje življenje, da bi šla Amerika v Ligo narodov, toda koritarska republikanska mašina je ubila njega in njegovo idejo. Kdor torej pripravlja polena za Anglijo in Francijo, naj ne pozabi prihraniti jih nekaj za — Ameriko — če bi bilo namreč s tem kaj pomagano.

Amerika — mislim pred vsem na naše države — se je dolgo izogibala vprašanja kako naj nastopa v bodoče. Bilo je vsepolno kratkovidnih "ra-rajev", ki so potegnili nos v gube in "svetovali" naj se Amerika ne vtika nikamor. Naj se briga sama zase, drugi naj bodo, pa kakor hočejo.

Da, še pred nekaj meseci je plavala po naši javnosti fraza: reke preč od Evrope — sami zase. Potem je pa kar prišlo nekaj nevidnega, ki pa smo kljub temu čutili vsi: kakor hitro zmaga fašizem v Evropi in na daljnem vzhodu, bo zmagal tudi v Ameriki.

No in če vemo to, moramo vedeti še drugo: da ni druge pomoči proti eni sili, kakor druga sila. Fašizem je oborožen do zob — ali nam kaže kaj drugega?

To so uvideli merodajni krogi, pred vsem naš predsednik sam. In rodil se je od vsega naroda podpiran sklep: oborožimo se in sicer tako, da bomo izlahka kos vsaki nevarnosti.

Kaj pomenja ta sklep, si danes skoro ne moremo misliti. Medtem ko je Amerika počivala skoro deset let, ko je bilo delo nekaj jako redkega in zaslužek po večini dokaj majhen, se iznajdemo kar naenkrat v položaju, ki pomenja za vsakega človeka delo in kruh. Zakaj oboroževanje, bratje moji je delo, ki nima ne začetka ne konca. In je naloga, za katero zmiraj ljudi manjka, brez ozira na to, koliko jih imamo.

Zakaj oboroževanje je tisto, ki zaposluje ljudi v Italiji, Nemčiji in na Japonskem. Pomislite, v Nemčiji, koder živi na manjšem prostoru, kakor je naš Texas, nad 75 milijonov ljudi, primanjkuje delavcev, da jih Hitler vabi iz tujine. Primanjkuje za izdelovanje morilnega orožja. Žalostno? Danes ni vprašanje, kaj je prav ali napak, kaj napredek ali nazadovanje, kaj plemenitost in kaj humaniteta. Danes je samo vprašanje, s čim se boš branil, kadar pride fašizem z morilnim orodjem do tebe in zahteval tako ali pa — — — Pravzaprav niti dveh vprašanj nima več. Kar pravi: tako hočem in tako mora biti.

Torej: dobri časi se bližajo, o tem ni nobenega dvoma. Medtem ko so se fašistične države oboroževale, je naša Amerika spala spanje pravičnega po principu: naj se ima ostali svet, kakor hoče. Meni je dobro tako, pa basta. Bilo je to dokaj ozkosrčno in sebično, zakaj to ni in ne more biti res, da je meni vsejedno, kaj in kako se godi z ostalim svetom. Človek ima s človekom naravno vez. Veseli se z veselimi in žalosti z žalostnimi in nesrečnimi.

Ampak smo kljub temu nekako shajali s principom: da je le meni dobro. K vragu z ostalim svetom. Shajali smo menda zato, ker so tako vpili vsi: listi in ljudski zastopniki. In mislil si je človek: mogoče pa gre tudi tako.

Poskušajmo.

No, pa ni šlo. Od nekdaj ne, pa tudi zdaj ne gre. Vse zadeve tega sveta so zmiraj zadeve vseh ljudi, karkoli se zgodi na enem koncu, odjekne tudi na drugem.

Tako je tudi fašizem priplaval po zraku in pokazal svojo pest. Tisti, ki so vpili: Ni mogoče, so se kar nekako predramili. Je mogoče, pa še kako. Ne danes ali jutri — toda kmalu pa. In če bi to vjelo Ameriko tako nepripravljeno, kakor jo je svetovna vojna pred dvajsetimi leti, bi bil gotov polom. Tedaj smo med vojno šele zakone delali, kako in kaj bomo pomagali in — vojna je čakala. Danes je svet sam ne vem za koliko odstotkov hitrejši in vsled tega nevarnejši. V svetovni vojni je bil aeroplan le nekak moderen luksus — danes je nevarnost prve vrste. Tedaj se je prišlo le nekaj sto milj daleč. Danes se gre v Evropo, južno Ameriko, v Orijent. In s tem seveda nevarnost, za kraje in mesta v notranjosti dežele, v slučaju vojske: za armado.

Zadnji čas je, da je tudi naša Amerika izpregledala in da stori svojo dolžnost. Nam res tudi ne kaže drugega, kakor oborožiti se in sicer tako, da nam ne bo nikdo kos. Le potem bomo na varnem.

Včasih je človek rekel: za rereveža je vsejedno, kdo gospodari nad njim. In izgledalo je, da je res tako. Izgledalo vse do tje, ko je tevtonski duh vstal in napovedal smrt — Judom. To pa je le njihov začetek, zakaj ne mislite, da ostane samo pri — Judih. Jutri pridejo na vrsto katoličani, pojutrišnjem pa Slovani Vsaj je o Čehih rekel Hitler, da če niso nordijci, naj se jih enostavno — vniči.

Da, dobri časi prihajajo — in rabimo jih. Deset let krize tako izčrpa človeka, da skoro obupa.

Dobro je to, da prihaja rešitev iz krize, četudi bi človek stokrat rajši videl, ko bi se delalo za izboljšanje človeka in ne za moritev. Toliko imamo dela, ki bi bilo res dobro in potrebno. Poglejmo samo naša mesta, pa se boste kmalu prepričali, da bi jih bilo treba vsaj devet desetin podreti. Pa kaj hočemo. Zahteve časa so take, da se najpoprej oborožimo in ko bomo s tem gotovi . . .

Kaj gotovi. Oborožitev nima konca. Če si danes dodelal z vsem, je jutri zopet vsepolno novega. In če drugi delajo za oborožitev, ki so v vsem dosti na slabšem, kakor smo mi, pa delajmo še mi vse do tedaj, ko pride svet h — pameti.

Peter Zgaga

SURPRISE PARTIES

Vsako leto čitamo v neštetih dopisih besede:

— Mislila sta, da ni nikogar doma, naenkrat so pa zažarele električne žarnice in iz neštetih grl je zadonelo: — Surprise! Surprise! — Slavljenca sta bila do solz ginjena, kajti takšnega sprejema nista pričakovala. Želimo jim, da bi srečna in zdrava dočakala tudi petdesetletnico.

Včasi se dopisnik v prevelikem navdušenju nekoliko zaleti in zapiše: — Ko smo slavljencema čestitali k srebrni poroki, smo jima želeli, da bi v *najkrajšem* času praznovala tudi zlato in demantno poroko.

Ljudem, ki jim sorodniki in prijatelji prirede surprise party, tudi jaz iskreno čestitam, obenem pa priznam, da se mi smilijo in da sočustvujem z njimi.

Slavljenec se mora znati pretvarjati bolj nego se pretvarja gledališki igralec.

Kajti "surprise" ni nobeno surprise, nobeno presenečenje

Pri neki priložnosti sem zasledoval zadevo od konca do kraja in bom tukaj napisal, kar sem izsledil.

Kamorkoli sta prišla, sta navajala vodo na svoj mlin.

— Od hudiča gre čas, — je modroval on, — se mi zdi kot da bi bilo včeraj, ko sva šla s staro k poroki, pa bo 7. januarja že petnajst let.

— Ja, ja, — mu je pritrjevala, — petnajst let. Neznansko hitro je šlo. Petnajst let bo 7. januarja.

Prijatelji in znanci si to zapomnijo, stisnejo glave skupaj in se domenijo: — Jima bo pa treba nekaj prirediti. Saj sta olrajt človeka. Vina je dosti naprešal, ženske bodo pa malo napekle.

Izza tistega časa imata vedno dosti obiskovalcev. Priljubljena sta in sta rada vesela.

Pride naprimer prijateljica, in gospodinja ji reče: — Nove zastore nameravam kupiti za štiri okna, pa ne vem, kje bi se kaj primernega dobilo.

— Saj so še lepi, — se ji laže prijateljica in misli pri tem: — Aha "ferlinge" bi rada imela, dobro, da vem.

In tako prihajajo druga za drugo in vsaka opazi, kaj bi bilo najbolj primerno.

On pa sedi za mizo, toči, ponuja in modruje:

— Ja, 7. januarja bo že petnajst let, odkar sva poročena. Oh, kako hitro gre čas...

Sedmega januarja on ne gre delat, ona si pa obleče židano spodnje perilo in malo po kuhinji brklja. Vse lonce in ponve je že prejšnji dan pomila, osnažila žlice, nože in vilice, on je pa prinesel v vežo par desk "če bi slučajno stolov zmanjkalo".

— Kaj še nikogar ne bo?— ugibata in gledata skozi okno.

Takrat pa pride sosed rekoč: — V sosednje mesto sem namenjen, pa prisedita, če hočeta. Saj se ne bomo dolgo zamudili.

— Ja, obrit še nisem, — pravi on, ona pa: — Le obrij se, s tako packo se ne bom vozila.

On se obrije in pražnje obleče, pa tudi ona vrže nase najlepšo obleko, — z izgovorom: — Nič drugega nimam obleči, kar sram me je hoditi v teh capah.

— Ne bova nič zaklepala hiše, — pravita, ko sedata v sosedov avtomobil, — saj ukrasti nima nihče ničesar, kvečjemu če bi kdo kaj prinesel.

In se odpeljejo ter se vozijo dobre tri ure. Ob osmih zvečer se vrnejo. Sosed pravi, da ima še nekaj opravka in gre domov.

Ona zašepeče pred hišo možu: — Prižgi cigaro, da bom videla, kakšen si. Kravato si popravi. Bog ve, če mi je soseda "ferlinge" kupila? Požrla bi vse, denar ji pa ne gre iz rok.

Mož se popravi ovratnico, ona se pa kar v temi napavdra. Razločno slišita iz hiše šepetanje, pa se ne zmenita.

— No, tak odpri elektriko! — ukaže ona v veži. — Oh, kako si neroden!

Električna luč zažari, soba je polna nepovabljenih gostov, ki na vse grlo kriče:

— Surprise! Surprise!

Ona samega "presenečenja" navidez omedli, on pa z očmi prešteje navzoče in na tihem zakolne: — Prmejš, toliko jih je, da ga bo šlo pol soda.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

PRVI NASTOP IN LED JE PREBIT

Dne 6. novembra popoldne je bilo v dvorani Slovenske Nar. Podporne Jednote v Chicagu spet nenavadno živahno vrvenje.

Moški pevski zbor "Prešeren" je priredil tisto popoldne tamkaj svoj letošnji jesenski koncert, na katerem je imel njegov mlad član Tomaž Cukale prvič nastopiti kot deklamator in tenorski solist, pa se je nagnetlo v dvorano toliko naših ljudi, da še nikoli kaj takega.

Vzpored cele prireditve je bil morda malce predolg, a vse eno pa dobro zamišljen in izveden domala brez vsakršnega zatikljaja.

Pevski zbor "France Prešeren" je bil vseh svojih pevskih točkah dober kakor po navadi, a v zadnjih dveh, ki sta bili obe češki, pa menda najboljši. Petje je vodil zborov učitelj Fr. Kubina, ki je po rodu Čeh.

Pri koncertu sta iz prijaznosti sodelovala tukajšna pevska zbora "Slovan" in "Crvena zvijezda."

"Slovan" je z bogatim nizom lepo zapetih slovenskih narodnih popevk iznova dokazal, da ima izvrsten pevski materijal v svojih pevkah. Kakor se mi zdi, se pevovodja Mirko Kuhel kajpak tudi prav dobro zaveda tega dejstva, pa gleda, da ni ta dragoceni materijal izgubljen za našo pesem.

"Crvena zvijezda" je še vedno dobro zapela med nami, ali tako odlično in sijajno kakor zadnjič se še ni izkazala nikoli poprej. Učinek magične taktike v rokah njene vešče pevovodkinje Ane Hawrylinove je bil naravnost čudovit, in če bi bila sploh kaka nagrada ter bi bilo meni razsojati o njej, bi jo prav gotovo prisodil "Crveni zvijezdi" to pot.

Med nastopom našega "Slovana" in onim hrvaške "Crvene zvijezde" nas prijetno iznenadi "Prešernov" kvartet: T. Prelesnik, F. Gradišek ml., A. Potočnik in R. Velimek z eno hrvaško, eno slovensko in dvema angleškima pesmima, pri katerih ga je na klavir spremljal "Prešernov" učitelj Frank Kubina. .

Naš vztrajni in žilavi kvartet sestavljen iz samih tujerodnih slovenskih fantov, se je to pot poskusil v težjih skladbah kakor kdaj poprej. In v splošnem se mu je tudi posrečil ta dokaj smeli poskus. Prav, fantje! Le tako naprej! Sčasoma nas lahko enako prijetno presenetite z arijami iz najlepših oper. Z vztrajnostjo in pridnostjo pa iskrenostjo se da doseči marsikaj, kar se na prvi pogled zdi docela nedosegljivo.

Fantje so se najbolj odrezali v hrvaški in slovenski pesmi, dasi niso to pot tako skrbno pazili na izgovarjavo kakor letos spomladi. Tudi je bil drugi bas ponekod morda nekam nestalen, nesiguren, ponekod pa premočan, v čemer je žal često tudi prvi bas in drugi tenor potegnil za sabo. Veliko bi bilo storjenega in še več pa pridobljenega, če bi se tako dober kvartet popolnoma jasno in razločno pa vseeno silno in mogočno kakor v štirih kristalno čistih prameniih zlival v očarujoče sladko melodično celoto. To pa je mogoče doseči le tedaj, če se vsi štirje njeni deli ubrano izpopolnujejo, vzajemno podpirajo ter posamič lepo uveljavljajo v čustveni učinkovitosti sekirie in besed zapete skladbe.

Kvartetov prvi tenor je čist kakor srebrna struna in sladak liki zaljubljenega slavčka lirični glas, kadar daje v negovorjeni poeziji duška svojim najnežnejšim čustvom. Ali šibak je in delikaten, in treba je paziti nanj s kar največjo brigo, da ne utone v premoči ostalih glasov.

Kvartet si je nemudoma osvojil srca cele dvorane ter žel ob vsaki zapeti pesmi burno pohvalo.

Ko nam po kratkem nagovoru "Prešernovega" predsednika Franka Japiča odpoje moški pevski zbor "Prešeren" Adamičevi skladbi "Dan slovanski"" in "Svobodo" pa Geibelovo "Kentucky Lane", nastopi v priprostega delavca oblečeni član Tomaž Cukale ter nam začne deklamirati precej obsežno pesnitev "Iz teme v luč," ki jo je zložil pisec teh vrstic. Z deklamatorskim zanosom in dramatično silo tolmači zatopljenemu in zaverovanemu občinstvu vsebino moje pesmi ter ga v neverjetno živih besedah vodi skozi temo srednjeveške verske zagrizenosti v znamenju prekrute španske inkvizicije ob goreči grmadi z živim človekom, privezanim k drogu, sredi nje pod zaščito objestne in maščevalne cerkvene opahlosti, potem skozi težke dni grajščinske tlake, bogataške pohlepnosti in grabežljivosti, preko blaznih in krvavih bojnih poljan, mimo v vojni ponorelih človeških zveri, mimo ogromnih kupov v mesarskem klanju padlih žrtev pa nepreglednih vrst pohabljenih in ranjenih vojakov, preko pomendrane pšenice in zlomljenega hotenja ljudskih množic — v svetli dan vstajenja — v svetli dan delavske sloge in v mehko naročje svetovnega miru.

Tomaž Cukale

S to svojo deklamacijo je Tomaž Cukale dokazal, da je dramatična sila nakopičena v njem, in hiša mu je izkazala svojo hvaležnost za to lepo in prekoristno delo z burnim ploskanjem.

Tik preden nam je "Prešernov" zbor zapel še Ipavčev "Oblaček" pa češki skladbi "Tančuj, tančuj" in "Ja sem Slovan", je prišel prvi javni nastop našega tenorskega solista Tomaža Cukaleta na vrsto. In bilo je videti ter čutiti, da ga vse čaka z nekakšno nestrpno zaželjivostjo, in brž ko se pojavi s svojim učiteljem Mr. Geraldom Grossentom na odru, ga občinstvo spontano viharno pozdravi, potem pa z napeto pozornostjo in vidnim užitkom sledi njegovemu petju ter ga ob vsaki pesmi burno pohvali. .

Naš mladostni in obetavni tenorist se vpelje s Pavčičevo "Ljubica moja, kaj si st'rila," ter nam že kar s to pesmijo dopove, da niso zaman njegova pevska prizadevanja. Nato nam zapoje še Franzovo "Aus meinen grossen Schmerzen" pa Tostijevo "A vuchella" z isto lahkoto, fineso in preciznostjo ter tako fascinira občinstvo, da ga je ponovno zahtevalo nazaj na oder.

Prvi nastop mu je uspel v polni meri kljub vsem težkočam, ki jih mora človek premagati ob takem dogodku, in dokaj zaslug pri tem gre seve tudi njegovemu učitelju Mr. Geraldu Grossentu, ki ga je mojstrsko spremljal na klavir.

V njem nima Tomaž samo izvrstnega učitelja, nego tudi iskrenega prijatelja, ki presneto dobro ve, kaj se pravi težko delati podnevi, a zvečer se pa vaditi v petju.

Tomaž Cukale si morda nehote prizadeva v svojem petju uveljaviti melodično milino liričnega glasu. Skoro vidno se sedaj še vrši v njem borba med dramatiko in liriko, in zdi se mi, da bodo naposled vendarle dramatične sile zmagovite. Njegov glas je še v razvojnem stanju, ali je pa že toliko razvit, da ga ni treba biti strah pred javnostjo. Je čist, in zvočen, močan in čil, silen in mogočen, mil in sladak, ali vendar prej dramatičen kakor liričen, in tako bomo, če se ne varam, dobili ameriški Slovenci s Tomažem Cukaletom v dobi enega leta dni povsem razvit in krepak dramatičen tenorski glas, ki nam bo še lahko delal v eni najlepših in najplemenitejših panog človeške kulture čast na ameriških opernih odrih. Drugo leto jeseni namerava Tomaž prirediti svoj prvi koncert v Waukeganu, kjer mu je tekla zibelka zlatih detinskih dni Led je prebit pa že sedaj in vrata k nadaljnim uspehom so odprta na stežaj.

Zvonko A. Novak.

1898 1938

Sodobje 40 Let

Jugoslovanska Katoliška Jednota

Glavni stan in lastni dom:

Ely, Minnesota

$5,677,744.00

je izplačala v vseh podporah svojim članom od časa njene ustanovitve.

Kadar se zavarujete, potrebujete dobro, varno, zanesljivo in točno zavarovalnico. Štiridesetletna preiskušnja vam je najboljša garancija. In če še dvomite, vprašajte dolgoletne člane, ki se počutijo najbolj svobodno in bratsko v najboljši bratski podporni organizaciji v Ameriki.

Skupna imovina:

$2,260,028.00

NOVICE IZ LITTLE FALLS, N. Y.

Zima nas je letos zopet obiskala in sicer preteklo soboto. Zapadlo je od 6 do 10 palcev snega. Mraz je pritisnil da je toplomer kazal ponekod 9 stopinj pod ničlo. Torej zopet se bo treba valjati okoli peči ter delati napotje hišnim gospodinjam..

Delo se je precej zaustavilo tukaj po tovarnah. Največji vzrok je ta, da se je začelo delavstvo malo zavedati in pristopati v unijo, sedaj jih pa strašijo, da bodo morali tovarne zapreti, ako bodo vsi delavci šli v unijo. Radoveden sem, če jim bodo sedli zopet na limanice.

Nesreč je tudi vedno dovolj. Tako si je pokvaril roko dobro poznani slovenski farmar Mr. Jernej Albrecht. Prijela ga je mašina za slačenje turšice in so mu morali v tukajšnji bolnišnici odrezati en prst na roki. Želim, da kmalu okreva.

Jaz sam sem se moral podvreči operaciji na nogi, ker sem se že v mesecu aprilu ponesrečil pri delu.

Operaciji se podvrgli tudi Mrs. Fr. Gartner in Mrs. John Pečkaj, kateri sta že na poti k okrevanju. Precej bolečin sta občutila tudi sobrata Paul Osredkar in Jože Finkšt, katerim pa, kot se vidi, gre tudi na bolje. Vsem skupaj želim takojšnjega ozdravljenja.

21. oktobra je bil pa po nesreči od avta zadet sobrat in član društva sv. Jožefa št. 53 JSKJ, Frank Lozar. Omenjeni se je vračal s svojo ženo iz obiska pri sosedu Mr. JohnŠvasniku, katera sta se ravno isti dan vrnila iz stare domovine. Pridrvel je avto ter se izognil Mrs. Lozar, zadel je pa Mr. Lozarja ter ga podrl z vso silo na tla. Prebil mu glavo ter polomil noge. Prepeljan je bil takoj v bolnišinco, kjer je pa po hudih bolečinah izdihnil 25. oktobra. Pogreb se je vršil pod vodstvom društva sv. Jožefa na dan 27. oktobra s svето mašo. Pokopan je na tukajšnjem St. Mary pokopališču. Naše sožalje žalujoči ženi ter sorodnikom.

Dne 5. novembra se je tukaj poročila Miss Jennie, hči Mr. in Mrs. Antona Gruden. Vzela je za moža Mr. Jos. Hanlona iz Cooperstown. N. Y. Svatba se je vršila pri Mrs. Fr. Masle.

Dne 29. novembra se je pa poročila Miss Molly, hči Mrs. Fr. Istenič. Vzela je za moža Mr. Jamesa Patersona. Poroko so obhajali na nevestinem domu, kjer tudi sedaj živita.

Kot po navadi so jim zagradili pot, predno so se podali k poroki. Vsakega ženina je stalo 10 copakov. Tako je pač navada pri nas v Žiberšah. Torej hvala za darovani denar, in vam vsem vsi skupaj želimo obilo sreče v zakonskem stanu.

Poročati moram vsem članom Slov. Doma, da se vrši letna seja Doma v soboto zvečer dne 10. decembra ob 8. uri. Prosim, da se je gotovo vsi udeležite, kar je samo vam v korist ako se kaj dobrega ukrene, ravno tako ste prošeni vsi člani in članice društva sv. Jožefa, da pridete gotovo vsi na letno sejo 12. decembra ob 2. uri popoldne. Obe seji sta zelo važni in upam, da se jih vsi udeležite.

K sklepu pozdravljam vse Slovence in prijatelje širom Amerike in jim želim vesele Božične in novoletne praznike!

Frank Masle.

PROSLAVA NARODNEGA UJEDINENJA

Kot že poročano v tem listu, priredi večje število jugoslovanskih kulturnih in podpornih društev iz Greater New Yorka in okolice med katerimi so tudi tri slovenska društva in sicer: podporno društvo sv. Frančiška Seraf. št. 466. KSKJ, slovensko pevsko in dramatično društvo "Domovina" ter brooklynski Tamburaški klub, veliki koncert v proslavo 20-letnice dneva Narodnega ujedinjenja kraljevine Jugoslavije.

Ta velika proslava se vrši v nedeljo dne 4. decembra 1938 v Arlington dvorani na 21 St. Mark's Place (med 2. in 3. Ave. na 8. ulici) v New Yorku. Začetek ob dveh popoldne. Vstopnina 40 centov.

Program je zelo obširen z raznimi zanimivimi točkami. Otvorili ga bodo brooklynski tamburaši s sviranjem jugoslovanske narodne himne ter ameriške himne. Nato bo pozdravil vse navzoče predsednik pripravljalnega odbora, zatem bo nastopilo par drugih govornikov, med katerimi bo tudi moja malenkost. Glavni govornik na tej veliki proslavi pa bo, kot sem že zadnjič omenil, dr. Božidar Stojanovič, generalni konzul kraljevine Jugoslavije, kateri je med nami Slovenci zelo priljubljen in spoštovan. Ta odličnjak je posebno nam Slovencem vedno zelo naklonjen v vseh ozirih. Vsa čast mu!

Nadalje bo zapelo par krasnih pesmi slovensko pevsko društvo "Domovina," pod vodstvom agilnega pevovodje Ivana Končana, pri nekaj pesmih pa bo ta odlični zbor spremljevali naši vrli tamburaši pod vodstvom svojega vodje Ivana Gerjoviča.

Prikazana bo tudi živa slika vseh banovin naše mile domovine. Predstavljala jih bodo naša vrla dekleta v narodnih nošah. Nastopilo bo nadalje tudi nekaj naših odličnih pev in pevcev, solistov, itd., med katerimi upam, da bo tudi naš priznani operni in koncertni pevec Anton Subelj, kateri mi je tudi obljubil, da bo to prav radevolje storil, ako le ne bo odsoten iz New Yorka.

Deklamiral bo naš znani čvrsti mladenič Johnny Holešek, ki je član odličnega pevskega društva "Domovina". Vprizorjena bo tudi kratka, nalašč v ta namen pripravljena igra.

Kakor razvidite, je program zelo obširen in gotovo zanimiv za vsakega. Uverjen sem, da bo ta prireditev prekašala še vse prejšnje. Zato vam kličem: Pridite v obilnem številu in prepričali se boste! S svojo navzočnostjo boste pokazali, da se vsaj nekoliko zavedate svoje narodne dolžnosti.

Na koncu obširnega programa bo kazanje filmskih slik, posnetih ob priliki velikega slavja na jugoslovanski jadrnici "Jadran" ob njenem obisku v newyorški luki v mesecu juniju t. l., kakor tudi krasni film iz stare domovine, kateri je bil ravnokar od tam poslan..

Po programu bosta za ples igrala dva orkestra in sicer: znani Jerry's Starlight orkester ter brooklynski Tamburaški zbor.

Tudi boste prav dobro preskrbljeni, kar se tiče okusnih jestvin ter izborne razne pijače, ker vse to ima v oskrbi pripravljalni odbor.

Ponovno vam kličem vsem skupaj: Na veselo svidenje v nedeljo dne 4. decembra 1938 v Arlington dvorani 21 St. Mark's Place, New York City!

Z rodoljubnim pozdravom, za pripravljalni odbor

Anthony Svet, podpreds.

SMRTNA NESREČA NA CESTI.

V Oglesby, Ill., je bil do smrti povožen Fr. Robek, star 68 let in doma iz Toplic pri Sv. Marjeti na Dolenjskem. Povozila ga je neka ženska iz Beloit, Wis., ki je podila svoj avto v Alton, Ill., k pogrebu svoje tete. Njen avto je revežu razbil glavo in polomil obe roki in nogi. Dve uri kasneje je ženska telefonirala policiji naj pogledajo na cesto št. 51. ker se ji zdi, da je zadela nekoga. Neki farmar je pa že prej opazil truplo nesrečneža. Robek je bil v Ameriki 37 let in bil je dvakrat oženjen in ločen od druge žene. Zapušča hčer, katero pa niso mogli najti. Pokopan je bil na občinske stroške.

V STARI DOMOVINI JUGOSLAVIJI

uredim za Vas vse gospodarske, trgovske, denarne, posredovalne. poizvedovalne in nadzorovalne posle, najcenejše, točno in zanesljivo. — Pišite takoj na naslov:

SVET IVO. banč. urad

Narodni dom,

CELJE, JUGOSLAVIJA

Predplačila pri naročilih $2.— v čeku.

ČIKAŠKE VESTI.

Pred nekaj dnevi je umrl Leopold Saltiel v starosti 68 let. Bil je Nemec, rojen na Dunaju in odločen svobodomislec. Saltiel ni bil neznan čikaškim Slovencem. Starejši rojaki se lahko še spominjajo, ko je bil Saltiel pred 31 leti glavni zagovornik Ivana Kakerja, takratnega urednika Glas Svobode, ki je bil obtožen pred federlnim sodiščem zaradi nekega dopisa. Kasneje je Saltiel večkrat prišel v dotiko s slovenskimi svobomisleci in socialisti v Chicagu.

OBSTRELJEN NA LOVU.

Rojak Peter Papič z Detroit, Mich., je pred nekaj dnevi odšel na lov Crayling, toda tamkaj ga je zadela nesreča. da je bil po drugem lovcu nevarno ob streljen. Papič je v jutranjem mraku plezal na drevo v gozdu in drugi lovec, ki je slišal šum, je mislil, da je medved na drevesu. Streljača so aretirali.

POZOR ROJAKI!

Domače dobre suhe (ali prekajene) pošiljam na vse kraje Zdr. države po poštnem povzetju (C. O. D.) po sledečih cenah:

ŽELODCE	po 30c funt
KLOBASE	30 c funt
HAM (šunke)	28 c funt
BOTZ (Buts)	25 c funt
CALIS	20 c funt
BACON	28 c funt

KRAMER'S MEATS
5301 St. Clair Avenue
Cleveland, O.

Nova

VELIKA

KUHARICA

Po dolgoletnih izkušnjah in preizkušnjah je Felicita Kalinšek svojo veliko Kuharico vnovič spopolnila in predelala. Ta izdaja je sedaj osma, kar pomeni za slovenske razmere več kakor še tako gostobesedna reklama.

Na več kakor 700 straneh je strnila odlična in priznana avtorica vsa stara in najnovejša dognanja kuhinjske umetnosti. Snov je obdelana nad vse pregledno, izbira receptov je izčrpna. TO JE NAJPOPOLNEJŠE DELO, KI GA IMAMO NA TEM PODROČJU. Oprema knjige je razkošna. Nešteto je slik v besedilu, 34 pa je novih barvanih tabel, ki jih je naslikal Dragotin Humek. . . . .

Vsaka gospodinja, ki se zaveda svoje odgovornosti za zdravo in pravilno prehrano družine, si mora to knjigo omisliti. Vsaka gospodinja se mora namreč priučiti umetnosti, kako bo svojim domačim nudila zdravo hrano v potrebni izbiri in menjavi. Vsaka gospodinja bo hotela tudi svoje goste iznenaditi s posebno izbranimi jedili. Za vse to ji bo najboljša vodnica in učiteljica ta

SLOVENSKA KUHARICA

Četudi je osmi natisk knjige v vseh pogledih ne samo vsebinsko, ampak tudi tehnično popolnejši od vseh dosedanjih izdaj, je cena knjigi **sedaj znižana.** Velja samo **$5.** (Poštnino plačamo mi.)

Naročite pri:

KNJIGARNI: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street New York, N. Y.

GOSPODINJE IN DEKLETA, TO JE KNJIGA ZA VAS!

NAPOLEONOVA LJUBEZEN

ZGODOVINSKI ROMAN

Nadaljevanje (2

Popolna tišina leže na zbrano družbo.

Na marmornem tlaku v pred sobju se oglašajo krepki, hitri koraki.

On se prikaže.

Glave vseh se sklonijo. On pa stopa naravnost in z očmi išče po dvorani. Neki obraz išče. In ko ga najde, se trdi izraz njegovega obličja zjasni.

Napoleon nosi, kakor po navadi, lovsko uniformo svoje garde: frak iz zelenega sukna z rdečim ovratnikom, prav takšnimi obšivi in majhnimi naramnicami, telovnikom in hlače iz najfinejšega belega volnenega blaga, svilene nogavice in čevlje z zlatimi zaponkami. Na prsih mu visi križ častne legije.

Ko nameri korake proti cesarici, da znamenje, in ženske, ki spadajo k cesarski rodbini, sedejo. Ko jih pa pozneje ogovarja, vstajajo druga za drugo.

"Nu, draga..." reče Jožefini.

Toda prekine se in odvrne na dobro naučeni pozdrav višjega kancelerja:

"Cambaceres, pridite jutri zjutraj k meni. Rad bi govoril z vami o rimskih zadevah."

Nato se znova obrne k ženi in nadaljuje:

"Podoba je, da se tu hudo dolgočasijo; kakšni dolgi in pusti obrazi!"

"To je zato, ker so toliko časa čakali nate," reče ona. "Ali veš, da bo kmalu polnoči, Bonaparte?"

Navade, da ga še vedno tako imenuje in tika, se drži kakor posebne pravice. Samo pri uradnih prilikah je obzirna in se izraža po cesarsko.

"Tako pozno že? — Imel sem toliko opravkov. Ženske! Vaše edino opravilo je, da se napravljate in sprejemate obiske. Niti pojma nimate o tem, kaj je delo. — Nu, vendarle sem si utrgal trenutek, da pozdravim svoje prijatelje."

Ko se cesar zdaj pripravi na obhod, vstane Jožefina in ga hoče spremiti, kakor rada dela.

"Ne, ostani," ji reče. "Trudna si videti; le počivaj. Saj se kmalu vrnem."

In v tem, ko ona spet sede, krene cesar s svojo nekam nerodno, mahedravo hojo, z eno roko na hrbtu, proti dvojni vrsti gospodov v večbarvnih žametastih oblekah alj izvezenih uniformah ter bogato in dragoceno oblečenih dam z visokimi, razgaljenimi prsi. Generalom, ministrom, kneginjam in vojvodinjam s slavnimi starimi ali novimi imeni, ki jih jih je podelil Napoleon za zmagovite bitke, je ob bližanju malega lovskega častnika tesno pri srcih, in vse moči duha morajo zbrati za tisti bore "da, sire" in "ne, sire", ki ga bodo komaj še spravili iz sebe, kadar jim zada svoje osorno, vsekako pa nepričakovano in neprijetno vprašanje.

Nocoj si je izbral za tarčo generalko Junotovo. A Napoleon je to pot zelo dobre volje. Že dolgo ga niso videli takšnega.

"Ste se vrnili s Portugalskega, madame Junot? Potovanje omika človeka. Priklek vam gre zdaj že dosti bolje. Kaj ne, Hortenza", se obrne h kraljici holandski, ki stoji tik zraven nje, "kaj ne, da je zdaj kar čedna videti. Nič več ni majhno dekletce. Zdaj je poslanikova soproga in kmalu utegne biti še kaj več."

Gospa Junotova kar žari. — Njen dolgi, maslinorumeni obraz, ki je s svojim dolgim nosom in ognjenočrnimi očmi prava arabska krinka, je videti ves izpremenjen, skoraj zala je na oko.

"In vaš soprog? Kaj dela? Dobil sem poročila od njega. Upam, da je zdaj pameten. A najbrže ste tudi vi pridni in ga ne mučite več? Žene ne smejo mučiti svojih mož, drugače ga ti še huje poganjajo." — To utegne biti namenjeno Jožefini, ki s svojega mesta gotovo vse sliši. —

Generalka ne ve, ali naj se smeje ali joče, in se ne upa odgovoriti na ta namig, ki meri na ljubezenske spletke njenega velikega nepridiprava s Karolino Muratovo, zaradi katere so bili Junota nenadoma izgnali Portugalsko.

Majhen gibljaj z glavo, in Napoleon gre dalje. Ustavi se pred mršavo ženo z rdečkasto-plavimi lasmi, ki ima na sebi krasno vodnozeleno obleko.

"Dober večer, gospa de Chevreuse," reče cesar.

To je njegova "sovražnica." Cesar, ki mu je veliko do starega plemstva, je po vsej sili hotel, da je prišla na dvor in nastopila službo dvorne dame. Svojeglava vojvodinja se pa le slabo prilagaja okolici. Ne boji se kljubovati Napoleonu, ki jo pogosto skuša ugnati v besednem dvoboju. Toda posreči se mu le malokdaj. Časih jo zapusti in meni: "Premagal sem mržnjo gospe de Chevreuse." V resnici si pa ne verjame, in z njim vred ne verjame tega nihče.

Nocoj hvali njeno toaleto. — Domišlja si, da razume, kaj je lišp. — Vojvodinji pa ne gre nič do živega, in njeno obličje ima čudno ošaben izraz, ki vznemirja njene prijatelje.

"Vsaj neokusno načičkani niste, kakor toliko drugih. Ta zelena barva se vam lepo priléga. Veselje vas je pogledati. Škoda, da imate rdeče lase."

Gospa de Chevreuse se pahlja, mirno pogleda cesarja in odgovori: "Res, sire? Ali je mogoče? Noben moški mi še ni rekel tega."

Napoleon nagrbančí obrvi. Vsa okolica pridržuje sapo in čaka bliska... A cesar se zasmeje, skomigne z rameni, stori nekaj korakov naprej in se obrne k svoji materi.

"Kako se ima signora Leticija? Ali je zadovoljna?"

Mati odgovori nekaj besed, ki jih komaj razumejo:

"Seveda, zdrava je, le skrbi ima toliko..." Napoleonova mati je vsa zavzeta od misli, kako bi spravila svoja sinova. (Lucien Bonaparte, Napoleonov brat, se je drugič poročil proti cesarjevi volji. Zaradi tega je padel v nemilost in se izselil v Ameriko.)

Ker vidi cesarja tako dobre volje, se mahoma ohrabri — gotovo že dvajsetič — in poglasno izreče prošnjo:

"Napoleon, Lucien mi je pisal..."

Ob imenu brata, ki je šel rajši v pregnanstvo, kakor da bi žrtvoval svojo ženo za kraljevsko krono, Napoleon kratko omalovaževalno mahne z roko in odhajaje naglo reče:

"Nikar mi ne govorite o njem. To je norec, čudaški norec. Z državljanom Lucienom nočem imeti opravka. Naj mi ne sili na oči, če ne, ga zapodim iz Evrope..."

Ko je cesar še kratko izpregovoril z velikim kancelarjem častne legije, stopi k napoljski kraljici; priklon le-te je samo nakazan — a njeno stanje terja prizanesljivosti, ker je v osmem mesecu noseča. To dela nemikavno, malone pokvečeno bitje le še odurnejše. Julija je hči milarja Claryja. Toda v časih siromaštva je bilo za Jožefa Bonaparta velika sreča, da jo je vzel za ženo. Zdaj nosi krono na glavi. A kraljica hoče biti samo v Parizu, kajti edino tu, v krogu svojih hčera, svoje sestre in svojih nečakov se v tistem neznatnem, meščanskem življenju, nad katerim se sicer Napoleon spotika, res dobro počuti. Napoleon je pa vzlic temu zmerom izkazoval svakinji veliko prijaznost. Le malokdaj odbije katero njenih mnogih prošnja.

"Nu, Julija, kako je? Upam, da nas zdaj po tolikih deklicah razveselite z dečkom. Hortenzo posnemajte; ta dobiva samo dečke. Deklice ne štejejo; te niso za drugo rabo kakor za možitev."

Julija se spet vzravna; tanke ustnice se ji komaj razklenejo:

"Sire, svoje hčerke imam enako rada, kakor bi imela sinove."

"To ni prav. Rajši sploh ne maram otrok, kakor da bi imel dekleta..."

Sploh ne otrok... To je misel, ki ga nikoli ne zapusti, misel, ki mu zmerom tlači visokega duha. Brez otroka dedno nasledstvo ni zagotovljeno, brez otroka je cesarstvo omejeno na čas njegovega življenja, brez otroka se utegne revolucija vrniti in se tudi bo vrnila. Vsa velikanska zgradba sloni zdaj le na njem samem. In vendar je tudi on samo človek, izpostavljen naključju rane ali bolezni. Še vedno šteje sebi v krivdo, da je njegov zakon z Jožefino brez otrok. Jožefina je z Evgenom in Hortenzo, otrokoma iz prvega zakona, že podala svoj dokaz. Cesarica ga spretno drži v veri, da je nezmožen ploditve. Edino s tem je doslej še brzdala Napoleona, da se ni dal ločiti. Toda, ali bo moči trajno ohraniti to vero, ki se je že nekajkrat zamajala?

Napoleon se komaj zmeni za Talleyranda in Metternicha, avstrijskega poslanika. Zdaj hoče vendar že priti v globoki oknjak, kjer sedi zraven njegove sestre Marija Walewska.

Podviza se in zajame Foucheja, Fontanesa, gospo Marotovo in deset drugih, ki se vobče ne zbrkne zanje, v nagel pozdrav, nato pa krene proti cilju, ki ga mika in v katerega vsa družba že zdaj neopazno upira oči.

"A, tu ste, kraljica nali-špank," reče veselo. "Dober večer, sestrica, in hvala lepa."

Tako govoreč potreplja Pavlino z roko po licu, kar je pri njem znamenje največje naklonjenosti; nato se skloni h grofici, in on, ki je tako malo galanten, ji poljubi roko in za trenutek drži to roko v svoji. Ko jo je povabil, naj sede, se tudi sam spusti v naslanjač, odkoder je minuto prej vstala Karolina, ki rada pomaga pri vsem, kar more biti Jožefini v gorje.

Nagne se h grofici Walewski in ji šepne na uho:

"Vendar te že vidim, Marija, sladka moja Marija."

Ona se nasmehne. Srečna je, a vsa plaha. Z malce pojočim glasom, ki mu je lastna skoraj italijanska, toliko da ne medleča mehkoba, odgovori:

"Pazite, sire! Ves dvor vas gleda — in cesarica..."

"Oh, kaj," reče cesar tja v en dan, "ta se bo že privadila..."

Čemu naj bi si stesnjeval zaradi Jožefine? Že mnogokrat ji je priznal svoje enodnevne ljubezenske spletke. Sam hoče, da bi trpela njegovo nezvestobo kot izenačbo za svoje lastno, nekdaj tako lahkomiselno življenje. Odpustil ji je sicer, a spomin na to se kdaj pa kdaj vendarle drami v njem in mu ne zbuja nagnjenja, da bi bil obziren...

Takoj nadaljuje:

"Kakšna je bila proti tebi? Upam, da ljubezniva?"

Marija Walewska zardi do las in molči. Toda kneginja Borgheška, ki je na bratovo znamenje ostala pri njiju, mu z nekaj besedami opiše Jožefinin sprejem. Napoleon se živčno zdrzne. Nosnice se mu razširijo, sivovišnjeve oči mu mahoma potemnijo. To je pri njem znamenje, da se bliža nevihta.

Marija Walewska se dotakne cesarjevega komolca in drhtečo zaprosi: "Sir, zaklinjam vas, mislite na moj položaj! Ne onemogočite me s škandalom. Konec koncev ima cesarica prav. Gotovo se ji moram zdeti neskončno kriva. Prišla sem, ker ste vi želeli. V resnici pa tu ni mesto zame. Zvedavost teh ljudi, ki je videti, kakor da bi vse vedeli o meni in o naju dveh, me tesni. Najrajši bi se skrila v kot."

Prime jo za roko in jo podrži v svoji, ki je majhna in bela. Noben Bourbon ni imel tako lepih rok.

"Pomiri se, dete. Storil bom zgolj to, kar mora biti. A zdaj misliva samo nase in na to, da sva skupaj."

Sluge v zlatozeleni livreji cesarskega dvora ponujajo hladilne pijače. Napoleon ustavi enega izmed njih in vztraja, da mora prijateljica sprejeti okrepčilo.

Ta privoli, da bi ga pomirila. Sam ji hoče postreči. Ne meneč se za oči, ki ga opazujejo, ji drži kristalno kupo in žlico iz pozlačenega srebra. Opozori jo na držaj, ki je okrašen s preprostim B.

"Vidiš, Marija, to je moj srebrni pribor iz dobe konzulata. Takrat sem bil še mlajši," doda, kakor da mu je žal.

"Da," mu polglasno odvrne, "a zame ste dovolj mladi — in boste, zmerom, zmerom..."

— — —

Rodil se je leta 1769, in po takem mu še ni štirideset let, a njegova ramena nosijo toli silne usode, da se zdi zaradi tega vsem starejši. Vendar ne telesno. Nekoliko zaokroglil se je res da, kar mu pa ne pristoji slabo. Čelo mu že plešivi pod značilnim pramenom las. Toda njegov obraz je gladek, brez gubice, oko jasno in predirljivo, zobje brezhibni. Gibčnejši je od katerega koli izmed svojih generalov. Njegov mogočni, bistri in urejeni duh zlahka obvladuje okromno državno upravo, zavinke politike in načrte vojnih pohodov. Napoleon je od vseh občudovano čudo sveta, ki je gledal zadnjih dvajset let najpresenetljivejše zgodovinske dogodke. Tega se zaveda, ker dobro pozna svojo vrednost; a zraven Marije Walewske je videti, kakor da bi vse to pozabljal, ob njeni strani je postal spet samo človek, mož, ki ljubi in ki ga ljubijo...

Nadaljevanje tega zanimivega zgodovinskega romana sledi v prihodnji četrtkovi prilogi.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane $7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali.
Cena ..... 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani Čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca.
Cena $1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breme. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika.
Cena $1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj."
Cena $1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberške ga gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevajo ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših črtic.
Cena $1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostemu človeku.
Cena ..... 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenjskem. — Črni graben. — Veliki Groga. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrstna v slovenski književnosti.
Cena ..... 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finžgar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencov. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanc, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Ireno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže.
Cena $4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda.
Cena $1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srce nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvabijo iz človeka samo smeha, pač pa krohot.
Cena $2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših črtic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter neprekosljive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev.
Cena $1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdalših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv.
Cena $1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Novačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Štajerske.
Cena $1.50

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih črtic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja.
Cena $1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi.
Cena ..... 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj črtic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena $1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal.
Cena $2.50

CVETJE V JESENI. — VISOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Visoška kronika" sta najboljši deli pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini.
Cena $2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenjska Bibnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske.
Cena $1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si skoro ne moremo želeti.
Cena ..... 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca.
Cena $1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejše delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem.
Cena $2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živelo v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatoria" bo sleherni čital z užitkom.
Cena $1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (383 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca.
Cena $1.50

Slovenic Publishing Company

Kratka Dnevna Zgodba

HERMAN WAGNER:

VSE SO BREZ SRCA

"Klara."

"No?"

"Klara, povej mi, ali me imaš rada?"

"Da, rada te imam."

"Kako?"

"Ah, bože moj kolikokrat naj ti še povem to? Ljubim te nad vse. Da — Sicer pa, kako mi pristoja tale jopica? Ali mi pristoja?"

"Čudovito! Kako pa sploh moreš vprašati? Tebi pristoja vse, moj zaklad. Končno pa vedi, da bi mi bila všeč tudi v volneni bluzi."

"V volneni bluzi, praviš? Kaj ti ne pride na misel! Svila mora biti, dragi moj. Tudi v tem je velika razlika. Jaz imam rada pravo, težko svilo. To imam strašno rada. To ljubim nad vse.

"Bolj kakor mene?"

"Kaj?"

"No, saj si vendar malo prej dejala."

"Ah tako, tebe ljubim seveda bolj Tebe ljubim nad vse. Tudi nad svilo . . . Toda čuj, kako ti ugaja ta zelena barva?"

"Čudovita je."

"Kaj ne, prava gozdna barva. Tu glej, tvori barva samostojen odtenek. Samo za dva odtenka svetlejše, pa bi bila jopica že kričeča."

"Hm. da . . ."

"Kaj pišeš zdaj?"

"Jaz?"

"Da, ti. Ali pišeš roman?"

"No, Klara, mar ti nisem malo prej povedal, da delam na gledališki igri?"

"Res je, dramo pišeš."

"Ne."

"Ne?"

"Veseloigro. Kako hitro znaš pozabiti. Imenuje se . . ."

"Saj vem. Imenuje se . . . že — da — "Mož brez sveta".

"Napačno, Klara. Imenuje se "Žensko srce" Ali veš, kolikokrat sem ti to že povedal? Vedno znova. Menda že tisočkrat."

"Seveda, saj se mi je samo zareklo. Seveda se imenuje "Žensko srce". Kdo neki bi mogel žensko srce raznmeti bolje od tebe?"

"Misliš?"

"Da. Ničesar ne razumeš tako, kakor žensko srce. Saj si ga sam ustvaril."

"Zdi se mi, da se motiš, Klara. Meni se namreč včasih zdi . . ."

"Kaj?"

"Meni se zdi, če te takole kdaj opazujem, da ne razumem ženskega srca posebno pa ne tvojega. Zdi se mi, da ga še nisem do konca ustvaril."

"Beži no, Hans, kako moreš govoriti kaj takega o mojem srcu. Saj čitaš v njem kakor v odprti knjigi."

"Kljub temu. Včasih imam občutek. da ga še nisem povsem doumel."

"Ah."

"Ne. Včasih da, to bi prisegel, poznam tvoje srce. Včasih je pa zagonetka, ki ji ne morem do dna."

"Zagonetka?"

"Da."

"Kako to?"

"Recimo zdalje. Na kaj misliš?"

"Jaz?"

"Da, ti."

"Prav zdajle?"

"Prav zdajle."

"Na kaj mislim? Prav zdajle? . . . To je dobro. Na kaj naj bi mislila. Seveda na tvoj roman, ki si mi o njem pravkar pravil. In na žensko, ki nima srca."

"Toda, Klara."

"Da?"

"Prvič . . ."

"Kaj pa je že zopet?"

"Torej, prvič to ni noben roman, temveč veseloigra. Drugič pa se ne imenuje "Žena brez srca" temveč "Žensko srce."

"Mar to ni isto?"

"Ne."

"Zakaj se pa takoj razburjaš?"

"Klara, ti me nimaš rada."

"Kako, da te ne ljubim? Bože moj! Ljubim te nad vse."

"Torej mi pa dokaži to. Povej mi, na kaj zdajle misliš? Toda govori resnico. Ne poskušaj preslepiti me z nežnostmi. Povej mi resnico, čeprav bi mislila, da boš s tem ranila moje srce. Da?"

"Saj ti vedno govorim resnico."

"Torej jo govori tudi zdaj."

"Toda . . ."

"Nobenega toda, povej mi čisto resnico. To bodi dokaz. da me resnično ljubiš."

"Dobro, če že mora tako biti . . . Toda potem mi boš verjel, da te resnično ljubim."

"Da."

"Ljubim nad vse."

"Tako torej, če že mora biti. Mislim neprestano na smaragdno iglo, ki sem jo videla v draguljarjevi izložbi."

"Da."

"Ali to je res?"

"Da."

"Priseži mi."

"Prisegam. Ali mi jo boš kupil?"

"Tisto iglo?"

"Bože moj, torej nisi mislila na nič drugega, nego na njo."

"Ne — samo na njo. Hanzek. Ali mi jo kupiš?"

"Pod enim pogojem."

"Da?"

"Če mi obljubiš, da ne boš nikoli več pozabila na naslov moje veseloigre. Nikoli več. Ali mi moreš to obljubiti?"

"Obljubim ti."

"Kako se torej glasi?"

"Svojo komedijo misliš? — Imenuje se, "Vse ženske so brez srca."

SKLENITEV TRGOVINSKE POGODBE

V Beli hiši v Washington je bil nedavno podpisan trgovinskki dogovor med Združenimi državami, Veliko Britanijo in Kanado. Na sliki so (sedeči) z leve na desno: zastopnik angleške trgovske zbornice A. Overton, angleški poslanik R. Lindsay, predsednik Roosevelt, kanadski premier MacKenzie King in amer. državni tajnik Cordell Hull.

CHAMBERLAINOVI MOŽJE.

Malokateri angleški kolonialni minister je v svojih rokah združeval toliko moči in imel toliko vpliva kakor sedanji kolonialni minister Malcolm McDonald, sin pokojnega vodje angleškega socializma in državnika. Chamberlain si ga je napravil ne samo za kolonialnega ministra, temveč tudi za vodjo dominionskega ministrstva. .

Malcolm McDonald pa se navzlic svojemu velikemu vplivu ne kaže v javnosti. V tem oziru je pravo nasprotje vojnemu ministru Hore-Belishi, ki skrbi za svojo reklamo. V spodnji zbornici so mu pritaknili ime "mladega človeka s staro glavo." O njem pa vedo v ostalem le to, da živi zelo skromno življenje in da se med delom krepi z mlekom. Anekdot o njem listi ne priobčujejo kakor o drugih državnikih. Na njegovih ramah pa leži velika odgovornost. V britski zgodovini ni menda še noben kolonialni in dominionski minister opravil tako težko nalogo kakor on.

Posebnega Chamberlainovega zaupanja je deležen tudi prosluli lord Runciman. To je najhujši nasprotnik Lloyda Georgea, v katerem ni videl nikoli državnika in zaupanja vrednega vodjo stranke, temveč vedno le intriganta. Ko je med vojno Lloyd George prevzel vodstvo vlade, je Runciman odstopil. Danes spada med najstarejše britske državnike, saj šteje že 68 let. Rodil se je kot sin bogatega brodolastnika in je začel svojo kariero kot ladijski vajenec. S tem da ga je Chamberlain imenoval za predsednika državnega sveta, je pokazal, da hoče vztrajati na črti monakovskega sporazuma.

Edini popolnoma novi mož v Chamberlainovi vladi, ki ni bil še nikoli minister je sir John Anderson, lord čuvar državnega pečata. Kot guverner Bengalske je trdo nastopil in zadušil upor, ki je bil med najbolj krvavimi v novejši britski kolonialni zgodovini. Na isti način je dvanajst let prej potlačil upor na Irskem. Še danes izgovarjajo na Irskem njegovo ime z grozo.

Sir Anderson, ki svojih sredstev ne izbira, je molčeč Škot, ki mu vsi priznavajo osebni pogum. V Indiji so izvršili nanj tri neuspele atentate in brez vsakega spremstva se je mešal med upornike. Njegova odločnost je največ pripomogla, da se mu ni nič zgodilo in da je zmagal. Ko se je vrnil v London, je pokazal izredno organizatorne sposobnosti za gospodarska podjetja, ki jim je ravnateljeval. V dnevih krize so se spomnili nanj in je pripravil evakuacijo civilnega prebivalstva iz Londona. Izvršil je svojo nalogo tako, da velja odtlej za "bodočega moža". Govorijo o tem, da bo v kratkem prevzel mesto vojnega ministra.

ZEMLJEVIDI V ČSL. ŠOLAH.

"Česke Slove" je poročalo te dni, da v šolah ne bodo uvedli novih kart Češkoslovaške. Dosedanje karte bodo pretiskali, šole si ne bodo nabavile niti novih kart Evrope. List piše, da se obraz Evrope spreminja od meseca do meseca tako, da so najnovejše karte kmalu zastarele. Na Češkoslovaškem bodo rajši počakali.

NOV LEK PROTI PLJUČNIM BOLEZNIM.

Na kliniki v Kodanju so zaključili uspešne poskuse z novim zdravilom "Virlamid," ki ozdravi razne oblike pljučnih obolenj, posebno primere pneumokoka, pri katerem je doslej v 30 odstotkih nastopila smrt. Poskuse so napravili pri 45 bolnikih in 43 jih je ozdravelo. "Virlamid" je sintetično zdravilo iz skupine sulfanilamidov.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: —

11.30.38

TO POMENI. da vam je naročnina potekla 30. nov. 1938

Pošljite pravočasno. da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

STEKLA MAČKA OGRIZLA DVE DEKLICI.

V Sarajevu je stekla mačka ogrizla 15-letno Elviro Pavičičevo in njeno 13-letno sestrico Olgo. Obe so takoj prepeljali v Pasteurjev zavod.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA
- v imitirano usnje vez ..... .50
- v usnje vez ..... .80
- v fino usnje vez .....1.—
- v najfinejše usnje vez 1.20
- v najfinejše usnje trda vez 1.50
- v bel celluloid vez. 1.20

NEBESA NAŠ DOM
- v imitirano usnje vez. ....1.—
- v najfinejše usnje vez. 1.50
- v najfinejše usnje trda vez. 1.60

RAJSKI GLASOVI
- platno vezano ..... .80
- v usnje vez. (štv. 415) ....1.—
- v usnje vez. (štv. 416) 1.25
- v usnje vez. (štv. 408) ..1.50
- v celluloid vez. (štv. 614) ..1.20

SVETO PISMO .....3.—

MARIJA VARHINJA NEDOLŽNOSTI
- v imitirano usnje vez ....1.—
- v fino usnje vez 1.60

Angleški molitveniki:
(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook:
- v barvaste platnice vezano .30
- v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me
- v platnice vezano ..... .30
- v belo kost vezano ..... .35

Key of Heaven
- fino vezano ..... .35
- v usnje vezano ..... .70
- v najfinejše usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki:
(ZA ODRASLE)

Key of Heaven
- v celluloid vezano 1.20
- v celluloid najfinejša vez. ..1.50
- V fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:
- v fino usnje vezano 1.20

Ave Maria:
- v fino usnje vezano 1.60

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Karl MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spospomenik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
VSEBINA:
Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena **$1.50**

KRIŽEM PO JUTROVEM
4 knjige, 598 strani, s slikami
VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.
Cena **$1.50**

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena **$1.50**

PO DEŽELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani
VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.
Cena **$1.50**

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik
Cena **$1.50**

SATAN IN IŠKARIOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
VSEBINA:
Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena **$3.50**

WINNETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani
VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Preklestvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena **$3.50**

ŽUTI
4 knjige, s slikami, 597 strani
Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.
Cena **$1.50**

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

ZAVRZENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

109 **ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.**

"Samo da sem doma in da smem ostati pri tebi, potem je vse dobro, teta Brigita."

Stara gospa namigne obema gospodoma, da gresta za njo in vsi štirje gredo v Brigitino sobo. Ko pridejo v sobo, prime gospa Brigita Wernerjevo roko.

"Dovolite, da se vam prav iskreno zahvalim, da ste mi Dagmar pripeljali domov.. Potem pa mi boste povedali, kako ste jo našli."

Werner pripoveduje in ko skonča, potegne Dagmar na svojo stran in pravi ginjen:

"Draga, spoštovana gospa — dragi oče, sedaj pa moram nekaj priznati. Najini srci sta se pri tej priložnosti našla. Kako je prišlo, samo ne veva — videla sva se in sva vedela, da sva bila določena eden za drugega. Drugače ni moglo biti. Mogoče sva se že ljubila, še predno sva se zopet videla. Močne vezi so naju vlekle skupaj. In oba upava, da bova dobila popolno dovoljenje za najino poroko."

In iskreno objame Dagmar in pritisne njeno glavo na svoje prsi.

Vesel žarek posije iz oči gospe Brigite. Herman Falkner pa se globoko oddahne in pravi ginjen:

"Preveč sem osupljen, toda vsled veselja in globokega ginjenja. Mogoče ne bi tako hitro in lahkega srca mogel privoliti v to zvezo, ako ne bi vedel, da se bo s tem izpolnila zadnja in iskrena želja mojega nepozabnega gospodarja in prijatelja. Nekaj dni pred svojo smrtjo mi je zaupal to svojo željo. Toda tega se nisva hotela dotakniti; ako se bo želja izpolnila, tedaj bo prišla sama po sebi. Vidva se morata najti sama, ne da bi midva v tem kaj storila. Sedaj se je to zgodilo in tako morem vama, moja ljuba otroka, podeliti svoj blagoslov in tudi blagoslov Dagmarinega očeta. Naj bi naša ljuba Dagmar po vsem trpljenju, ki ga je morala prenesti, preživela samo še srečne dni. Ti pa, moj sin, boš storil svoje, tega sem gotov.'

Dagmar se staremu gospodu vrže okoli vratu.

"Oče mojega ljubega Wernerja, tudi mene vzemi na svoje očetovsko srce in dovoli mi, da se ti zahvalim, da si mi prinesel blagoslov mojega očeta."

Stari gospod jo ginjen poljubi.

"Kaka škoda, da tvoj oče ni mogel tega več doživeti, moja draga Dagmar! Prinesel sem ti tudi pismo, katerega ti je pustil tvoj oče. Nič ti ga nočem zadrževati, kajti njegov pozdrav v njegovi hiši bo tebi najdražji in te bo odškodoval za vse svečanosti."

S temi besedami ji izroči pismo, ki ga Dagmar žarečih oči pritisne k sebi.

Nato jo pa teta Brigita pritisne k sebi.

"Kot nevesta — kot srečna nevesta se vrača moj preljubi otrok v očetove hišo — s seboj si prinesla sonce, ki ga je ta hiša tako dolgo pogrešala. Božji blagoslov naj se razlije na vaju! Da bi moj bratranec to zvezo iz srca blagoslovil, vem, kajti Wernerja je imel rad kot svojega sina. Tudi ti pridi v moj objem, dragi Werner, kajti vem, da bo pri tebi Dagmar v dobrem varstvu."

Nekaj časa občutki še valovijo. Vsi razvneto govore in izprašujejo. In srečna Dagmar potuje iz enega objema v drugega; in slednjič med smehom in jokom reče:

"Samo da mi srce ne poči vsled prevelike sreče — tako malo sem navajena na srečo in Wernerju sem že povedala."

Vsi smeje gledajo na njo, ki tako dražestno in ljubko ter žareče sreče stoji poder njimi in tišči roke na srcu. Slednjič pa pravi Herman Falkner:

"Sedaj pa je že čas, da gremo. Tvoja mati, Werner, že tudi komaj čaka, da te zopet vidi. To bo gledala! Jutri dopoldne pridem z Wernerjem zopet sem in te bom z vsemi pravicami postavil v tvojo dedščino, draga Dagmar in bom razkrinkal sleparske dedinje."

Oba zaročenca se morata ločiti in prvo slovo je bilo dovolj težko. Dagmar se oklene Wernerja.

"Povej svoji dragi materi, Werner, da bom čimprej prišla k njej, da tudi od nje dobim blagoslov. Sedaj pa moram še iti z vama."

"Nocojšnji večer velja tvojemu očetu, Dagmar, nemoteno se boš lahko zatopila v branje njegovega pisma. Svoji materi bom vse povedal in te bo nepotrpežljivo čakala. Na svidenje jutri dopoldne in dobro spi prvo noč v hiši svojega očeta."

Še iskren poljub, nato pa se ločita.

Ko gresta oba Falknerja po veži, ravno pripelje avtomobil s signoro Katarino in njeno hčerjo. Gospoda ne moreta napraviti drugega, ko obe dami pozdraviti. Elena pogleda Wernerja z žarečimi, koketnimi očmi.

"O, ali ste se že vrnili s svojega potovanja, gospod Werner! To me veseli."

Werner se prikloni.

"Ravno sedaj sem obiskal gospo Hartmanovo. Moj oče je prišel na postajo po mene."

"O, ostati morate pri večerji, me bo zelo veselilo, da bom mogla z vami kaj govoriti."

Werner se zopet prikloni pod koketnim ognjem njenih drugače tako hladnih oči.

"Moja mati čaka na naju, milostljiva gospica."

"Toda potem vas vidimo jutri zvečer pri nas," pravi Elena tako ljubeznivo, da jo mati presenečena pogleda.

"V čast mi bo in veliko veselje, da bom smel jutrišnji večer preživeti v tej hiši," odgovori Werner, ki je vedel, da se bo do prihodnjega dne zvečer v hiši mnogo premenilo.

Sedaj pa povzame besedo Herman Falkner, ki je signoro in njeno hčer samo molče pozdravil.

"Dovolite mi, da vam sporočim, da pridem jutri dopoldne s svojim sinom k vam. Jutri bodo izvršene zadnje formalnosti, da bo dedinja Rudolfa Strasserja postavljena v svoje pravice."

Oči obeh zažare

(Dalje prihodnjič.)

DVAJSETA OBLETNICA PREMIRJA

Edward Spaffor, bivši načelnik Ameriške legije polaga v Parizu venec na grob Neznanega vojaka.

Iz slovenskih naselbin

OBISK PEVSKEGA DRUSTVA 'NAPREJA' V NEW YORKU

Je pač moja stara navada, da dopisovanje odlagam pa ker sem odložil tako dolgo, so bili vzroki, katerih pa skoraj ni vredno omenjati, ker na vse zadnje bodo čitatelji le rekli, toliko časa bi si pa že vzel, da bi napisal in to takrat, ko je čas zato.

Po mojem mnenju je še vedno na mestu obuditi spomine na lepo slavnost pevskega in dramatičnega društva "Domovina".

Prijatelji, ki so se z znanci udeležili, so ne opomnili, ali si pozabil da nič ne opišeš, kako smo se imeli v New Yorku.

Ne, jaz nisem pozabil in ne bom nikoli pozabil in prepričan sem, da ne bodo pozabil tudi drugi. Kulturno društveno življenje je težko. Koliko požrtvovalnosti in truda je treba, da se društvo vzdržuje in tu pa tam priredi kak koncert ali predstavo.

To je moja izkušnja tukaj doma, koliko bolj se je moralo žrtvovati društvo "Domovina" da je tako uspešno vršilo svoj vzvišen posel v New Yorku celih 30 let. Čast vam!

Kakor sem zgoraj omenil, da so težkoče z društvom, ni pa bilo težkoč spraviti skupaj gotovo število pevcev za bus v New York. Skoraj bi rekel, da lažje, kakor dobiti polno število pevcev k pevski vaji.

Ko smo se odpeljali iz Forest City, smo bili prepričani, da nas bodo newyorški rojaki veseli, da pa nas bodo tako gostoljubno sprejeli in nam postregli, tega nismo pričakovali. Noben izmed naših udeležencev ne more pozabiti njih postrežljivosti in še posebno okusnega gulaša. Hvala vam!

Program, ki ga je "Domovina" izvajala ob svoji tridesetletnici, je bil popolen in izvajan perfektno, da naj manjše pičice, tako od igralcev, kakor pevcev, pa naj bo v zboru ali drugače.

Ker ste pri slavnosti sodelovala tudi Tamburaški zbor in pevsko društvo "Slovan", naj tudi njim izrazim priznanje in čast. Pokazali ste, da smo pevci, kakor ena družina. Naša iskrena želja je, da bi vas vsi prihodnje leto mogli pozdraviti na naši 20-letnici.

Ker mi nikakor ni mogoče imenovati vseh z imenom, naj vsem skupaj v imenu društva "Naprej" in drugih izrečem najlepšo zahvalo.

"Domovina" pa naj še leta in leta prepeva slovensko pesem in goji dramatiko. Bog vas živi!

Mat. Kamin,
Forest City, Pa.

LOVSKA VEST.

Rojaka Mr. Frank Krentz in Mr. Louis Novak, sta se zadnjo soboto iz Barbertona, O., podala v Forest City, Pa., na srne. Želimo jima veliko uspeha na lovu.

LOVSKA VEST IZ MINNESOTE.

Te dni so se vrnili z lova v okolici National Falls, okrog 70 milj od tu, sledeči naši lovci: Leo Kukar, John Kukar, Frank Kariš, Eddy Kirn, Math Marolt, Frank Peternel in Mike Semeja. Vrnili so se jako zadovoljni, kajti privlekli so domov velike srnjake.

Slovenci v Kanadi

ČLANOM S. K. P. DRUŠTVA V KIRKLAND LAKE, ONT. KANADA.

Naznanjam vam, da se vrši glavna seja S. K. P. Društva ine 4. decembra t. l., to je v nedeljo popoldne na 42 Maint St. Začetek točno ob 2. uri. Če se pa dobi slučajno kakšna večja dvorana, se vas bo ponovno in osebno obvestilo, kje da bo.

Ko je to glavna seja in zadnja v tem letu, na kateri se bo izvolil novi odbor za leto 1939, vas vabim, da pridete v polnem številu. Ta zadnja seja v tem letu je važna za vsakega člana ali članico.

Torej pridite vsi!

Z bratskim pozdravom,

G. Medosh, tajnik
S. K. P. Društva.

PODROBNOSTI O NESREČI V KANADI.

Omeniti moram nekaj podrobnosti o nezgodi, v kateri je našel smrt naš slovenski rojak Peter Rode, rojen v Starem gradu pri Poljanah. Smrtna nesreča se je odigrala na državni cesti Prince George—Vancouver. Vsled ledene ceste je avto zdrsnil z ceste in se prevrnil in pokopal pod seboj našega rojaka Petra, kateri je moral zatisnit za vedno oči.

O tem smo bili obveščeni njegovi prijatelji v Prince George, kateri smo se zavzeli, da pokojnika pokopljemo sami na svoje stroške v tem mestu. Tega pa ni dovolil njegov brat John Rode iz Timmins, Ont. Ker se osebno ni mogel udeležiti pogreba, je telefonično poslal $110 za pogrebne stroške, nakar smo pokojnika po katoliških obredih spremili do črnega groba.

Ker je Peter Rode živel zadnjih deset let v okolici Prince George, je imel dosti dobrih prijateljev. Ob grobu se je poslovil od pokojnika v imenu njegove rodbine in njegovih dobrih prijateljev v par minut trajajočem govoru naš slovenski rojak Joe Bajuk.

Pokojnik zapušča mater v starem kraju, brata Johna v Timmins, Ont., sestro v Phoenix, Arizona in mnogo prijateljev v Prince George, B. C.

Louis Ostanek,
Box 29, Prince George, B. C.
Canada.

DEBELI LJUDJE — VEČJI USPEHI.

Angleški psihologi so po številnih raziskavah in primerjavah ugotovili, da delajo ljudje z dobrim telesnim obsegom boljše kupčije nego suhci. Kot potnike je debeljše ljudi bolj priporočiti, ker so prijazni, in izvrstno govore med tem ko so ljudje z ozkim obrazom in ozkimi pasi ter manjšim obsegom izvrstni specialisti, dobri profesorji in inženirji, toda slabi potniki.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za $ 2.50	Din.	100
$ 4.85	Din.	200
$ 7.20	Din.	300
$11.60	Din.	500
$22.50	Din.	1000
$44.50	Din.	2000

V Italijo:

Za $ 6.30	Lir	100
$ 12.—	Lir	200
$ 29.—	Lir	500
$ 57.—	Lir	1000
$112.50	Lir	2000
$167.—	Lir	3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO $1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

VSE PARNIKE in **LINIJE** ki so važne za Slovence zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

2. decembra:
Champlain v Havre
Queen Mary v Cherbourg

7. decembra:
Conte di Savoia v Genoa
Hamburg v Hamburg

10. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

13. decembra:
Bremen v Bremen

14. decembra:
New York v Hamburg
Rex v Genoa

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

17. decembra:
Paris v Havre

21. decembra:
Hansa v Hamburg

26. decembra:
Normandie v Havre

Naznanilo

Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1939 izide sredi decembra meseca. Vsebina je izredno zanimiva. Koledar bo posebno dobrodošel tistim, ki nameravajo prihodnje leto obiskati svetovno razstavo v New Yorku, ker mu bo dodana v prilogi panorama svetovne razstave v New Yorku. Vseboval bo tudi natančen zemljevid mesta New Yorka. Označeni bodo vse zanimivosti mesta, kot: muzeji, cerkve, gledališča, parki, itd. Ta zemljevid je tiskan v več barvah. Cena koledarja ostane ista kot prejšnja leta: 50 centov. Poštnina plačana. Zaradi stroškov za takovrstno delo smo bili primorani tiskati samo omejeno število. Zatorej ga naročite še danes. — Naročite ga lahko pri zastopnikih tega lista, ali pa naravnost od "Glas Naroda", 216 W. 18th St., New York, N. Y.

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1939
Cena 25c
s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

$1.

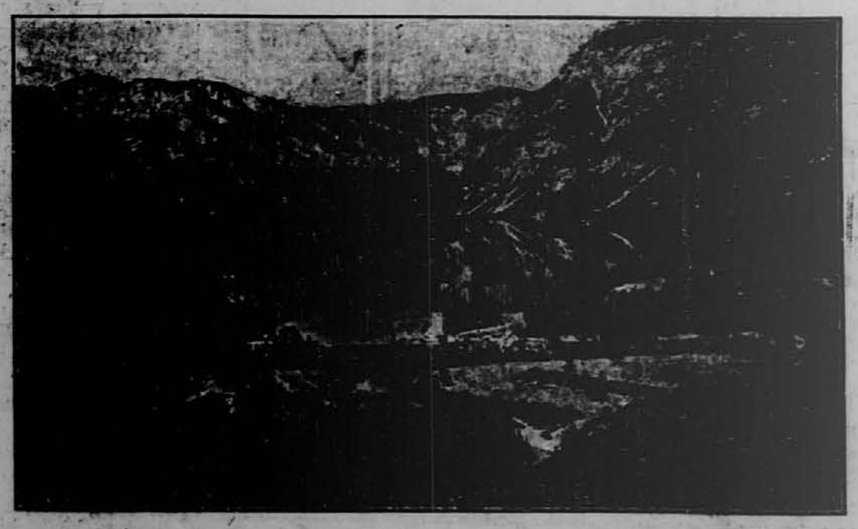

Bohinjsko jezero

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK